

Τὸ φύλλον δραχμ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες
Τὸ πρῶτον φύλλον κάθε μηνὸς δωδεκασέλιδον, ἐπίσης δραχμ. 2.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἑλληθεὶ παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἕριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΗΤΕΡΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 30. Ἐξέμηνος
δραχμ. 45. Τρίμηνος δραχμ. 25.
ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγιότου γρόσια διατηρ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλῆρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλ. ἐν γένει
τῶν ἑλλ. Κρατῶν δελτία 10.
Ἐξέμηνος καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιότητε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριτίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος

Ἐν Ἀθήναις, 12 Φεβρουαρίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 11

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]
— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἄκουγε μὲ ἀπορία τὸ ἀγκομαχητὸ
τῶν μηχανῶν καὶ θάθελε νὰ ρωτήσῃ,
νὰ μάθει, νὰ ἐξηγήσῃ. Μὰ ὁ καθηγη-
τῆς τοῦ ἦταν ἀπασχολημένος ἄλλοῦ
κι' ἔτσι ὁ μικρὸς μαθρὸς περιοριζόταν
νὰ στέκεται καὶ νὰ θαυμάζῃ.

Τὸν μικρὸ μας φίλο τὸν ἀπασχο-
λοῦσε καὶ μὴ ἄλλῃ σκέψῃ. Εἶχε φέ-
ρει βόλτα εἰς τὸ πλοιο, ἀναζητώντας
τὴ μαύρη τρύπα, ὅπου εἶχε ἐξαφανί-
σθῃ τὸ καλάθι μὲ τὴ φέλλῃ τοῦ τῆν
Ἰολέ μὰ δὲν τὴν
ἔβρισκε πουθενά.
Εἶδε καὶ κάτι
γυαλιστὲς σκά-
λες ἀπ' ὅπου ἀ-
νέβαιναν καὶ κα-
τέβαιναν βιαστι-
κοὶ ἀνθρώποι, μι-
σόντομονοι καὶ
μουτζουρωμένοι·
μὰ δὲν τόλμησε
νὰ καταβῇ εἰς
σκοτεινὰ ἐκεῖνα
βάθη. Κι' εἰς τὸ
πρῶτ, τὸ πέρασε
συλλογιζόμενος
ὅτι ἢ καί μὲν ἢ
Ἰολέ ἦταν φυ-
λακισμένη μέσα
σ' ἐκεῖνα τὰ σκο-
τάδια!

Τὸ μεσημέρι
χτύπησε ἡ καμ-
πάννα γιὰ τὸ φαγητό. Τώρα καὶ εἶχαν
ἀνοιχτῆ ἡ πύλας καὶ ἡ ἀφρικανί-
κῃ ἀκτῇ, ἡ ἀγαπημένη πατρίδα, δια-
κρινόταν ἐκεῖ μακριὰ μόνον σὰ μὴ ἀ-
μυδρὴ κίτρινη κορδέλα.

Ἡ συμφωνία τοὺς μὲ τὴν Ἰολέ ἦ-
ταν νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ καλάθι τῆς στίς
δύο τῆς μεσημέρας. Ἡ μικρὴ ἦταν κλει-
σμένη ἀπὸ χεῖς τὸ βράδυ καὶ ὁ Μοκο-
κὸ περιέμενε μ' ἀνυπομονήσῃ τὴ στι-
γμὴ πού θὰ τὴν ἐβλεπε νὰ προβάλλῃ

ἀπὸ καμμιὰ σκάλα... μὰ ἀπὸ ποῖα ;
Ἀκολούθησε ὠστόσο τοὺς ἐπιβάτες
τῆς πρώτης θέσης, πού κατέβηκαν
στὴν τραπέζα. Ἐκεῖ ἔμεινε κατὰ-
πληκτος ἀπὸ τὴν ἀπίστευτὴ πολυτέ-
λεια καὶ ἀπὸ τὸ μεγάλο τραπέζι σὲ
σχῆμα πετάλου, γεμάτο ἀνοδοδέμε-
καὶ λαμπρὰ πιαιτικά, ἐνῶ τριγύρω στε-
κόνταν φοβερότεροι καταλευκοὶ καὶ ἀκί-
νητοι, περιμένοντας τοὺς ἐπιβάτες νὰ
καθίσουν.

Τί ἦταν, ἀλήθεια, μπροστὰ σ' αὐτό,
τὸ γεῦμα πού ἔδωκε ὁ πατέρας τοῦ
γιὰ τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ πού τοῦ
εἶχε φανεῖ τόσο πλούσιο καὶ ὁμορφ;

καθηγητῆς πήρε τὸ μαθητῆ τοῦ ἀπὸ
τὸ χέρι, προχώρησε εἰς τὸ κέντρο τοῦ
τραπέζου καὶ ἀρχίσεν ἕνα μικρὸ λόγον:

— Κυρίες καὶ κύριοι, ἐπιτρέψατέ μου
νὰ σὰς παρουσιάσω τὸν πρίγκιπα Μο-
κοκό, γιὸ τοῦ μεγάλου βασιλέα τῶν
Ἀκουτονάρ, καὶ τὸν καθηγητῆ τοῦ
δοκτορα Πατατούκα, μεγαλόσταυρο
τοῦ Τάγματος τοῦ Κροκοδείλου.

Οἱ ἐπιβάτες ἀκούγαν χαμογελώντας.
Μὰ τότε ὁ Πατατούκας εἶχε μὴ ἑα-
φνικὴ ἐμπνευσή:

— Ἀδύνατο, κύριοι, εἶπε, νὰ μὴ
παραχωρηθῇ τιμητικὴ θέση σ' ἕνα διά-
δοχο! Ἐδῶ, μπροστὰ σ' ὄλους, παρακα-
λῶ τὸν πλοίαρχο

νὰ ἐκπληρώσῃ
τὰ καθήκοντα
ποῦ τοῦ ἐπιβά-
λαι ἡ ἐθιμοτυπία!

Οἱ ἐπιβάτες
ἔκαναν γοῦστο
μ' αὐτὸ τὸ ἐπι-
σόδιο. Δὲν ἤξε-
ραν ἂν εἶχαν νὰ
κἀμουν μ' ἕνα
τρελλὸ καὶ περι-
μεγαν νὰ ἰδοῦν
τί θ' ἀπαντήσῃ
ὁ πλοίαρχος εἰς
τὸ περίεργον αὐτὸ ὑ-
ποκείμενον.

Ὁ θαλασσινὸς
εἶχε κέρι κείνη
τῇ στιγμῇ. Τὸ
σαλπάρισμα εἶχε
γίνει κανονικῶς,
ὁ καιρὸς ἦταν

καλός, τὸ ταξίδι θὰ τελειωνε θαυμάσια.
Ὅστε γιὰ τὴν νὰ μὴ διασκεδάσῃ μ' αὐ-
τὸν «τὸν ἀνθρώπον μὲ τοὺς τενεκέδες»
καθὼς τὸν ἔλεγε;

— Μὰ τὴν πίστη μου, εἶπε μ' εὐ-
γένεια, θὰ τὸν καθίσω εἰς τὴν δεξιὰ μου
αὐτὸν τὸ μικροῦλῃ, γιὰ τὴν, εἶναι δὲν εἶ-
ναι πρίγκιπας, μ' ἀρῶσει τὸ μουτράκι
τοῦ καὶ φαντάζομαι πὼς θ' ἀρῶσει καὶ
εἰς τὴν κυρίες.

Ἐδῶς οἱ κυρίες πού καθόνταν δεξιὰ

«Ὁ πλοίαρχος μὲ τὸν Μοκοκό ἔτρεξαν ἐκεῖ πού τοὺς εἶδεχνε ὁ ναύτης...»

Τὸ παιδί δὲν ἤξερε πὼς νὰ βαλε-
θεῖ. Δὲν τόλμησε νὰ κἀν νὰ καθίσῃ·
εἰς τὴν στρογγυλὰ καθίσματα τοῦ τραπέ-
ζου καὶ στενοχωριόταν ἀπ' τὴν ματιὰς
τῶν ταξιδιωτῶν πού τὸν κοιτάζαν, ἀπο-
ρώντας τί γόρευσ ἐκεῖ μέσα τὸ ἀραπά-
κι αὐτὸ μὲ τὴν πράσινη ταινία καὶ
τὰ κοσμήματα πού τοῦ εἶχε κρεμάσει
ὁ δόσκαλος τοῦ.

Τέλος, εἶδε τὸν Πατατούκα πού
ἐμπαινε ἐπίσημα στὴν τραπέζα. Ὁ

κι' αριστερά από τον πλοίαρχο, σηκώθηκαν χαμογελώντας και καίσααν το Μοκοκό να καθήσει στο πλάι τους.

Ο Πατατούκας, περήφανος για τη νίκη του, προχώρησε κρατώντας από το χέρι το μαθητή του. Είχε την αξιοίωση ο κύριος να καθήσει στο πλάι του. Μά ο πλοίαρχος δεν το ένοιωσε έτσι:

— Α, να μάς κάνετε τη χάρη, κύριε! φώναξε. Ο μικρός μάς άρσει και θα τον πάρουμε κοντά μας. Όσο για την άρεντιά σας, κύριε καθηγητά, άλλος λογαριασμός!... Πάρτε τη θέση σας εκεί, στην άκρη!

Ο Πατατούκας έβραζε από μέσα του. Άλλά οι ταξιδιώτες βιάζονταν ν' άρχισει το σερβίρισμα κι' άκούστηκαν μερικές διαμαρτυρίες. Ο καθηγητής πήρε την άπόφασή του και καθής άπιτέλωσε στην άκρη του τραπέζιού, όπου υπήρχαν θέσεις άδειανές. Τό γεύμα άρχισε.

Ο Μοκοκό έγινε γρήγορα ο αγαπημένος όλου του κόσμου. Η άγνοιά του, τό ξαφνισμένο του βλέμμα πού άπορούσε για όλα όσα αντίκρυζε, διασκέδάζαν τους επιβάτες πού κοιτάζαν ποιός να του πρωτοδείξει να τρώει, σύμφωνα με τους καλούς τρόπους, σ' ένα ευρωπαϊκό τραπέζι.

Άκόμα περισσότερο διασκέδάζαν οι γαιτονικοί του επιβάτες, και πρό πάντων ο πλοίαρχος, με την περιεργή γαλλική διάλεκτό του.

— Ποιός σου τάμαθε, μικρό μου, αυτά τ'α γαλλικά; τόν ρώτησε γελώντας.

— Καθηγητής δικός μου, σοφός Πατατούκας, άπάντησε σοβαρά τό παιδί.

— Μπά! έκαμε ο πλοίαρχος και ψιθύρισε στους άλλους:

— Δέ μου φαίνεται και πολύ πατριτικός ο φίλος. Άν περνούσε από τό χέρι μου, ποτέ δέ θα τό έμπιστευόμουν ένα παιδί μονάχο του για να τό μορφώσει!

Μετά τό γεύμα ανέδηκαν στο κατάστρωμα. Όσο για τόν Πατατούκα, αυτός έγινε εύθως άφαντος κι' ήταν εύκολο να μαντέψει κανείς πού βρισκόταν: είχε πάει κατ' εθείαν στο καπνιστήρι, όπου πίνοντας ποτήρια ούτι ουκι τ'όνα πάνω σ' άλλο, εξιστορούσε σ' όσους είχαν όρεξη να τόν άκουν, πόσο μεγάλη θέση είχε στην Αδλή του βασιλιά Τόφφα.

Η γλώσσα του είχε πάρει κατήφορα κι' έλεγε, ότι τουρξόταν: "Ότι ήταν ύπουργός στο βασίλειο των Άκουτόνάρ, ότι πήγαινε μ' επίσημη διπλωματική άποστολή στη γαλλική κυβέρνηση, κι' άλλες τέτοιες ψευτιές.

Τήν ώρ' αυτή, ο Μοκοκό έπαίξε με τους άλλους επιβάτες παλέτες.

(Άκολουθεί) ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ

— Συνέχεια από τό προηγούμενο —
— Άηλαδή; ρώτησε τό γουρουνάκι.
— Νά, σ'ά να πούμε, έγω κάποια φορά έχω άκουστά, ότι ένα σκυλί έσωσε ένα παιδάκι πού έπεσε στη στέρνα και κόντευε να πνιγεί. "Όσο για τις χήνες, γι' αυτές μου έλεγε ή μητέρα μου ότι γλύτωσαν κάποια φορά μιά μεγάλη πολιτεία.

Κι' ή χήνα τέντωσε με καμάρι τό λαιμό της, σήκωσε τό κεφάλι και τράβηξε σειώντας και λυγώντας πάρα-πέρα.

Τό γουρουνάκι έμεινε σκεπτικό. Άλήθεια, αυτά πού τό είπε ή χήνα ήταν πολύ σπουδαία. Νά μπορούσε κι' αυτό να κάνει τίποτε παρόμοιο! Νά σώση μιά δολόκληρη πολιτεία δεν μπορούσε, μιά κι' έδω δεν ήταν καν ούτε χωριό, άλλ' ένα μοναχό σπιτάκι μέσα στα χωράφια. Νά πέση πάλι στη στέρνα και να σώση κανένα παιδάκι πού θα κινδύνευε να πνιγεί, αυτό τό φαινόταν πολύ δύσκολο, γιατί συλλογιζόταν ότι ο γιός του χωριάτης ήταν πέντε φορές μεγαλύτερός του. Άλλ' άραγε, να τάλεγε σ' αλήθεια ή χήνα, ή μήπως ήθελε κι' αυτή να τόν κοροιδέψη; Σ'ά να πούμε τώρα πώς ο Μούργος μπορούσε να γλυτώση τό παιδί του χωριάτη αν έπερτε στη στέρνα, μιά και ήταν θεμένος με τόσο βρεισιές άλυσίδες.

— "Όλ' αυτά φαινόταν κάπως δύσκολα και μπερδεμένα στο γουρουνάκι κι' άδικα πολεμούσε να τά ξεδιαλύνη μέσα στο μυαλό του. Ένα όμως ήξερε, κι' αυτό τό ήξερε καλά: "Ήθελε να γίνει κάτι σπουδαίο, πιο σπουδαίο απ' ότι θα γινόταν τό τέσσερα άδέρφια του, κι' ο Μούργος, και ή χήνα, κι' όλα τ'α ζώα της αδής μαζί.

Η σκέψη αυτή είχε κυριεύσει όλη την ημέρα τό μυαλό του τόσο, πού καλά καλά δεν είχε όρεξη ούτε για να φάη. Κι' όταν ήρθε τό βράδυ, πήγε και ξαπλώθηκε κοντά στην μάννα του και δεν της είπε τίποτ' από όσα συλλογιόταν, αλλά τά είχε όλα κρυμμένα βαθιά-βαθιά μες στην μικρή του την καρδούλα.

Τήν ώρα όσόσο πού αυτό κοιμόταν, μέσα άποφασίζόταν ή τύχη του.

Ο χωριάτης μιλάγε με τη γυναίκα του, πού καθισμένη δίπλα στο λυχνάρι, μπάλωνε βιαστικά ένα λυωμένο ρυθχο.

— Άδριο, της έλεγε, ής ξυπνήσω δυό ώρες νύχτα και θα πάω στη χώρα γιατί είναι Σάββτο κι' είναι παζάρι. Θα πάρω μαζί μου τρία ζευγάρια κοτόπουλα και τό μικρό τό γουρουνάκι, εκείνο με τη μαύρη βούλα στο λαιμό. Σήμερα καθάσαν όλη μέρα ζαρωμένο σέ μιάν άκρη και δεν μου φαίνεται να είναι καλά. Γι' αυτό θα τό πουλήσω αύριο, να μην πάη χαμένο.

Όταν βγήκε ο χωριάτης στην αυλή για να πάρη τό γουρουνάκι, αυτό ήταν βυθισμένο στον ύπνο κι' όνειρευόταν ότι έγλύτωνε τό παιδί του χωριάτη πού είχε πέσει μες στη στέρνα, κι' ότι τόν Μούργο ήθελαν να τόν κάνουν ψητό με πατάτες, μιά και δεν είχε τρέξει να γλυτώση τό παιδί!

Ο χωριάτης όμως δεν ήξερε τί ώρα άδριο έβλεπε τό γουρουνάκι, έδειρη δίχως άλλο δεν θα τό ξυπνούσε τόσο ξαφνικά. Τό άρπαξε λοιπόν και τό χωσε σ' ένα σακκούλι κι' έκλεισε τό άνοιγμα του σακκούλιού σφιχτά από πάνω.

Όλα αυτά έγιναν τόσο ξαφνικά, ώστε τό γουρουνάκι δεν κατάλαβε καλά-καλά τί τό συνέβη. Ένοιωθε όμως πώς δεν βρισκόταν πιά πλάι στη μητέρα του, αλλά μέσ' σ' ένα πράγμα λεφό και μαλακό, απ' όπου δεν μπορούσε να ξεφύγη. "Όλα τ'α ώραία όνειρα είχαν χαθεί και γύρω του βραϊλευε μαύρη σκοτεινιά. Άρχισε να ξεφωνίζη μ' όλη του τη δύναμη. Σάφνου ένοιωσε ένα πράγμα πού προσπαθούσε, απ' έξω απ' τό σακκούλι, να βρῆ τό στόμα του και να τό τό κλείση, και άκουσε τη φωνή τού άφεντικού να λέη:

— Πάψε γιατί θα στο δέσω!
— Δεν σου φαίνεται, άντρα, πώς είναι νωρίς άκόμη; άκουσε και τη φωνή της χωριάτισσας. Δεν βλέπει κανείς ούτε τη μύτη του μες στο σκοτάδι.

— Έχω να κάνω πολύ δρόμο, είπε ο χωριάτης, και θέλω να είμαι στη χώρα πριν να βγῆ ή ήλιος. Σέ λίγο θ' άρχισῆ να φέγγη κι' έπειτα τό δρόμο τόν ξέρω καλά.

Όσοτε θα πήγαιναν στην πολιτεία; Και τό γουρουνάκι δεν θάβλεπε διόλου τό δρόμο πού θάκαναν, αλλά θα ήταν κλεισμένο μέσα εκεί; Θέλησε να πῆ τό άφεντικού του να τό άφήση να περπατήση, να τό έβγαζε απ' τό σακκούλι κι' αυτό θα τόν ακολουθούσε όπου κι' αν πήγαινε.

Κι' άρχισε να τό τό λέει δυνατά...

Οι άνθρωποι όμως δεν καταλαβαίνουν τη γλώσσα των ζώων. Αυτό είναι πολύ άσχημο, γιατί αν τήν καταλάβαιναν, πολλά πράγματα θα ήταν διαφορετικά και για τ'α ζώα και για τους ανθρώπους. Ο χωριάτης όμως, μιά και ήταν σαν όλους τους ανθρώπους και δεν καταλάβαινε τί ήθελε να πῆ τό γουρουνάκι, νόμιζε πώς ξεφωνίζε έτσι χωρίς λόγο, και τράβηξε τό δρόμο του χωρίς να τό δώση προσοχή.

Ο δρόμος πήγαινε ανάμεσα σ' έλιές και σέ άμπέλια. Ήταν ψῆλωμα κι' απ' τη μιά μεριά, εκεί πού ήταν οι έλιές, ο δρόμος έρχόταν χαμηλότερα. Άπό την άλλη όμως μεριά, εκεί πού ήταν τ'άμπέλια, ο δρόμος έρχόταν πιο ψηλά και πότε στο ίδιο ύψος με τη φυτεμένη γῆ.

(Άκολουθεί)

ΣΕΛΛΑΣ ΛΑΓΚΕΡΑΦ (Βραβείον Νομῆλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από τό προηγούμενο —

Η νύχτα

Δεν πρέπει να έμπιστεύεται ποτέ κανείς στον πάγο, γιατί δεν υπάρχει πιο προδοτικό πράγμα απ' αυτόν. Στη μέση της νύχτας, ο πάγος πού ήταν άκλωμένος στην επιφάνεια της λίμνης Βόμπες, άλλαξε θέση και πήγε κι' άκούμπησε στην όχθη. Κι' έτυχε αυτό τό πράγμα να τό ίδῆ ή κυρά Μαριώ, ή άλεπού πού είχε βγει τη νύχτα για να κυνηγήση. Είχε ιδεί βέβαια κι' από βραδύς τις χήνες, αλλά δεν περίμενε ποτέ να τό καταφέρει ώστε να πιάση καμιά απ' αυτές. Τώρα όμως, βλέποντας ότι ο πάγος είχε άκούμπησει στην άκρογιαλιά, άρχισε να τρέχη άπάνω στην παγωμένη λίμνη. Άλλά τήν ώρα πού έφθασε κοντά στις άγριόχηνες, γλύστρησε και τό νύχια της γρατζούνισαν τόν πάγο.

Οι άγριόχηνες ξυπνήσανε κι' άρχισαν να χτυπούν τό φτερά τους για να σηκωθούν ψηλά. Η κυρά-Μαριώ όμως έτρεχε πολύ γρήγορα. Έδωσε έναν πήδο, άρπαξε μιά χήνα απ' τήν φτερούγα κι' άρχισε πάλι να τρέχη κατά τήν στεριά.

Εκείνο όμως τό βράδυ οι άγριόχηνες δεν ήταν μοναχές τους. Είχαν κοντά τους έναν άνθρωπο, ως ήταν και τόσο μικρός. Όταν ο χήνος άρχισε να χτυπά τό φτερά του, ο Νιλς έξόπνησε, έπεσε επάνω στον πάγο κι' έμεινε εκεί μισοκοιμισμένος. Στην αρχή δεν κατάλαβαινε για ποιό λόγο έκαναν οι χήνες όλη αυτή τη φασαρία. Όταν άίφνης είδε να περνά από μπροστά τους ένα μικρό σκυλί με κοντά πόδια, πού κρατούσε στο στόμα του μιά χήνα.

Τότε σηκώθηκε ξαφνικά κι' άρχισε να τρέχη για να κυνηγήση τό σκυλί και να πάρη τήν χήνα πίσω. Μόλις πρόφτασε ν' άκούση τόν χήνο πού τό φώναζε:

— Πρόσεξε, φυλάξου!

— Καλέ τί να φοβηθῶ από ένα τόσο μικρό σκυλάκι, σκέφθηκε ο Νιλς και όρμησε τρέχοντας κατά τήν άλεπού.

Η χήνα πού κρατούσε ή κυρά-Μαριώ στο στόμα της, άκουσε τόν κρότο πού έκαναν επάνω στον πάγο τ'α τσόκαρα τού Νιλς και δεν πίστευε τ'αυτιά της.

— Έχει τήν ιδέη αυτός ο πισπιρίγκος πώς θα καταφέρει τήν άλεπού να με άφήση; σκέφθηκε.

Και μ' όλα τ'α χάγια πού βρισκόταν, της ήρθε σχεδόν όρεξη να γελάση.

— Τό πρώτο πού θα πάθη είναι να πέση μέσα σέ καμιά τρύπα, σκέφθηκε. Μ' όλη όμως τήν σκοτεινιά της νύχτας, ο μικρός μπορούσε να διακρί-

νη όλα τ'α ραγίσματα κι' έλες τις τρύπες πού είχε ο πάγος, και πρόσεχε πάντοτε να τις άποφύγη ή να τις πηδά. Μαζί με τό μπῆ των νάνων, είχε πάρει και τ'α μάτια τους πού έβλεπαν τόσο καλά τη νύχτα. Βέβαια δεν ξεχώριζε κανένα χρώμα κι' όλα γύρω του ήταν μαύρα και σταχτιά: έβλεπε όμως τη λίμνη και τις όχθες της τόσο καθαρά όσο και τήν ημέρα.

Η κυρά-Μαριώ πήδουσε από τόν πάγο στην άκρογιαλιά, όταν άκουσε ά-

ξαφνα τόν μικρό Νιλς να της φωνάζη: — Άφσες τήν χήνα κάτω, παλιοκλέφτη!

Η κυρά-Μαριώ δεν ήξερε ποιός της έφώναζε. Κι' ούτε είχε καιρό να γυρίση να κοιτάξη πίσω της άρχισε όμως να τρέχη γρηγορότερα. Έφθασε σ' ένα μεγάλο δάσος από θεόρατες όξυές. Ο Νιλς χώθηκε κι' αυτός από πίσω της, χωρίς να βάλῆ κανένα κίνδυνο στο νού του.

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΝ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΔΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

— Έ, δεν γυρίζουμε πιά πίσω; είπες άξαφνα ή Φεβρονία πού θυμήθηκε τό πατόελαίο και τ'α πίτουρα για τις κόττες.
— Τι λές; από τώρα; της άποκρίθηκε ο Μπέμπης.
— Μά, καίμενε, θάογήσω κι' ή μάννα μου θα με μαλώση...
— Έ, δεν πειράζει...
— Όχι, όχι!... Βάστα, Φούσκα, να κατέβω... Μπέμπη, άσε με! Μά ούτε ο Μπέμπης τήν άφινε, ούτε ο Φούσκας βατούσε. Σέ λίγο πάλι ή Φεβρονία έβγαλε τις φωνές:
— Όχ, δυστυχία μου!... συφορά μου!... Έχασα τό πεντόδραχμό μου! Πραγματικώς, δεν κρατούσε πιά παρά τή μοπιλία. Τό πεντόδραχμο πού

της είχε δώσει ή μάννα της για να ψονίση, θα της είχε πέσει με τις τρέλες πού έκανε άπάνω στο γάιδαρο.

— Η μικρή άρχισε τώρα να κλαίη και να παρακαλή:
— Πάμε πίσω να ψάξουμε τό δρόμο-δρόμο!... Θα με σκοτώση ή μάννα μου, αν γυρίσω χωρίς νύφια και χωρίς λεφτά!

— Τότε έλα μαζί μας, της άποκρίθηκε ο καπετάν-Μπέμπης, και δέ φοβάσαι τίποτα.

— Μά πού πάτε σεις;
— Στο λημέρι μας, στον προφήτ' Ηλία.

— Στο λημέρι σας; Μά τί, λησταδες είσαστε;
— Άμῆ τί είμαστε! Δεν τό κατάλαβες τόσην ώρα; Βγήκαμε ληστές: κλέψαμε αυτό τό ότι για ίππικό και πήραμε και σένα για ψυχοκόρη. Τ'α λόγια λοιπόν περιττά. Φούσκα, πῆ γρήγορα! Τρέχα!...

Ο Φούσκας άρχισε να τρέχη, τραβώντας τό Βουκεφάλα πού πηλαλούσε. Κι' ή δυστυχῆ ή Φεβρονία δεν ήξερε τί να κάμη. Νά γυρίζε στη μάννα της; Θα τή σιδώνανε από τό έβλο. Νάκολουθούσε τους «λησταδες» στο λημέρι τους; Καλά ξεμπερδεμάτα!

— Κι' έτσι κόκκινα, συλλογιόταν, κι' έτσι κατακόκκινα. Κι' έμπρός βαθύ, και πίσω ρέμμα!...

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ο ΜΑΝΤΗΣ ΗΜΕΡΟΔΕΙΧΤΗΣ

Αγαπητοί μου,

ΕΦΥΛΛΙΖΑ στο βιβλιοπωλείο τις τελευταίες εκδόσεις, όταν άκουσα δίπλα μου μία ζωηρή παιδική φωνή που ρωτούσε: — Έχετε, σας παρακαλώ, πολύχρωμους Ήμεροδείχτες;

Γύρισα κι είδα ένα πολύ χοντρό παιδί, αλλά μ' έβλεπε και ζωηρή φυσιογνωμία, που, αναποκοκκινισμένο και λαχανιασμένο, είχε βγάλει το καπέλλο του κι έσκούπιζε το μέτωπό του. Θυμήθηκα την Ίνδιάνα που μας έγραφε τις προάλλες πως χοντραίνει, ενώ δεν τις άρεσουν καθόλου οι χοντρές. — Έτσι κι αυτό το καίμενο το παιδί, — ακέφθηκα, — δεν θα το άρεσουν καθόλου οι χοντροί. Ίδείς το! έξω κρύο κουτσοφλεδαριάτικο, παγωνιά, ήλιος με δόντια, κι' αυτός να ιδρώνει με λίγο δρόμο που θάκανε, σά ναταν Γούλιος! Σά λίγο όμως έμαθα ότι, από τότε από το πάχος, είχε κι' ένα λόγο παραπάνω: Είχε πάρει σβάρνα τα βιβλιοπωλεία και τα χαρτοπωλεία, γυρεύοντας και μη βρίσκοντας πουθενά έναν «πολύχρωμο» Ήμεροδείχτη. Τό είπε ο ίδιος στον υπάλληλο, όταν του έδειξε Ήμεροδείχτες κόκκινους μόνο και μαύρους.

— Όχι, όχι, έκαμε ο μικρός. Θέλω γάχουν και φύλλα γαλάζια, και πράσινα, και κίτρινα, όλα τα χρώματα. — Δεν έχουμε, δυστυχώς. — Τουλάχιστο με μαύρα, κόκκινα και γαλάζια; — Ούτε. Φέτο δεν τύπωσαν. — Όστε δεν θα βρω πουθενά; — Πουθενά... Μά γιατί δεν παίρνετε αυτόν που όλα του τα φύλλα είναι κόκκινα; Είναι η κομψότερη απ' όλες τις εκδόσεις. Πολύ δημοφιλής Ήμεροδείχτης. — Τον βλέπω, αλλά δεν μου κάνει. — Τότε πάρτε αυτόν με τα μαύρα και με τα κόκκινα. Είναι αρκετά περιποιημένος... — Τον βλέπω, αλλά... δεν μου φτάνει! — Ο υπάλληλος χαμογέλασε. — Μά τί τα θέλετε τα πολλά χρώματα; είπε. Τόσο σας χρειάζονται;... — Αυτό είναι δικός μου λογαριασμός! αποκρίθηκε ζωηρά ο μικρός. — Με συγχωρείτε, ψιθύρισε ο υπάλληλος. Χαμογέλασα κι' εγώ χωρίς να θέλω. Με είδε τότε ο μικρός κι' είπε πτό οργά: — Ο κ. Φαίδων θα ξέρη... Δεν μου φάνηκε παράξενο πως με γνώριζε το χοντρό παιδί χωρίς εγώ να τό γνωρίζω. Αυτό μου συμβαίνει συχνά και με παιδιά και με μεγάλους.

Απόρησα όμως κι' αυτό που είπα. — Όχι, μικρέ μου φίλε, αποκρίθηκα, δεν ξέρω καθόλου γιατί θέλεις και καλά πολύχρωμο Ήμεροδείχτη. — Μά... ξεχάσατε κάποιο χρονογράφημα που γράφατε μία φορά;... — Ποιό; — Για ένα φίλο σας... που χρησιμοποιούσε τον Ήμεροδείχτη του ως μαντείο;... Θυμήθηκα, ναί... Κάποτε έγραφα για ένα φίλο μου που είχε τη μανία να προδικάζη τις ημέρες του από το χρώμα που είχαν στον Ήμεροδείχτη: οι μαύρες κακές, οι γαλάζιες καλές, οι πράσινες μέτριες, οι μαυιές πάντιμες, οι κόκκινες θαυμάσιες... — Και τον μιμήθηκες αυτόν; ρώτησα το παιδί. Μά εγώ παρουσίαζα, με κουταμάρα, με ανθρώπινη αδυναμία, με πρόληψη. Έσο φλίνεσαι πολύ έξυπνο παιδί. Πως τόπαθες;... — Έτσι, χωρίς να θέλω, ψιθύρισε κοκκινίζοντας ο μικρός. Και σέ λίγο έφυγε, χωρίς να πάρη κανένα Ήμεροδείχτη. Την άλλη μέρα, έλαβα με το ταχυδρομείο ένα μεγάλο γράμμα. Ήταν από τον μικρό μου αναγνώστη που μου έξηγούσε, — για να μην τον πάρω για κουτό, — πως, αφού διάβασε το χρονογράφημά μου εκείνο, άποκίτησε την αδυναμία του φίλου μου. Στην αρχή τόκανε για γούστο. Κατά σύμπτωση, είχε πολύχρωμο Ήμεροδείχτη κείνη τη χρονιά. — Άμα έβλεπε λοιπόν μία ημέρα κόκκινη, έλεγε μέσα του: «Νά ιδώ, θα μου συμβή σήμερα κι' έμένα κανένα καλό!» Άμα έβλεπε ημέρα μαύρη, σullenόταν: «Θάναί άραγε κακή!» Άμα έβλεπε μαυιά, ρωτιόταν: «Παιός θα πεθάνη άραγε!» Μά χωρίς να πιστεύη τίποτ' απ' αυτά. Για γούστο, σας λέω... Ύστερα όμως παρατήρησε αυτό το εκπληκτικό: όσες φορές έδρισκε κόκκινη μέρα, πραγματικά θά του συνέβαινε κάτι καλό: όσες φορές έδρισκε μαύρη, κάτι θά τον έκανε να στενοχωρηθώ, να κλάψη; κι' όσες φορές έδρισκε γαλάζια ή πράσινη, θά περνούσε μία μέρα κοινή, ούδέτερη, χωρίς τίποτα έκτακτο, ούτε καλό, ούτε κακό! Δεν ήξερε τί να υποθέση. Ήταν σύμπτωση; ή έκρυβε κάποιο «μυστήριο» ο πολύχρωμος Ήμεροδείχτης;... Όταν όμως μίαν ημέρα μαυιά, πάντιμη, του πέθανε ένας στενός συγγενής, τότε πιά πείσθηκε πως ο Ήμεροδείχτης του δεν ήταν παρά ένας... μάντης! Κι' εξακολούθησε να τον συμβουλεύεται. Είχε πιά την πρόληψη και την αδυναμία. Κι' από τότε δεν ήθελε και δεν έπαιρνε παρά Ήμεροδείχτες πολύχρωμους. Με τρία χρώματα το λιγότερο... Αυτά μου εξιστορούσε στο μεγάλο

του γράμμα. Και στο τέλος με ρωτούσε: Πως έξηγώ αυτά τα περιεργά που τον έκαμαν να αναγνωρίση για μάντη τον Ήμεροδείχτη του; Ήταν συμπτώσεις πραγματικές; ή... μυστήριο; Την άπάντησή του την έδωσα με το στόμα, γιατί έτυχε σέ λίγες μέρες να τον άπαντήσω πάλι στο δρόμο. — Δεν μου λές, τον ρώτησα. Πόσες μαυιές ημέρες είχε ο Ήμεροδείχτης σου εκείνη τη χρονιά; — Μά... πολλές... καμιά πενήνταριά... Κι' έκτός από το θεό σου το μακαρίτη, πόσοι άλλοι συγγενείς σου σου πέθαναν τότε; — Άδξά σοι ο Θεός, κανένας άλλος. — Λαιπόν, θά παραδεχόμεν «μυστήριο» αν σου πέθαιναν, ο μη γένοιτο, πενήντα, είκοσιπέντε, δέκα έστω, κι' έλοι σέ μέρες μαυιές. Ο θεός σου ο καίμενος πέθανε γιατί... ήταν να πεθάνη και πέθανε μία μέρα μαυιά, όπως μπορούσε εξαίρετα να πεθάνη και μία μέρα κόκκινη ή γαλάζια. Ο χοντρός αναποκοκκίνισε, έδγαλε το καπέλλο του κι' άρχισε να σκουπίζεται όπως την ημέρα εκείνή στο βιβλιοπωλείο. — Ζεσταίνεσαι; του είπα. Έκαμες πάλι πολλούς δρόμους, γυρεύοντας πολύχρωμο Ήμεροδείχτη;... — Όχι, μου αποκρίθηκε με συστολή, αλλά... αλλά αυτό που μου είπατε... Κατάλαβα... σ' έκαμε να ντραπής για την πρόληψη που είχες... Άλλά μη ντραπέσαι. Φτάνει που δεν την έχεις πιά. Έπειτα, στην ηλικία σου... Νάξερεις πάσοι πτό μεγάλοι έχουν τις ίδιες και χειρότερες!... Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο για την «Διάπλαση» από τον κ. Γρ. Μενόπουλο]. — Συνέχεια από το προηγούμενο — Όταν πήγαινε κανένας άγνωστος στο σπίτι κι' αυτή έπιανε το βλέμμα του να σταματά εκπληκτο και περιεργο στον πρόστυχο εκείνον έργατη, τόσο άταιριαστον με το λούσο του σαλονιού, βιαζόταν ή καινομοίρα να του πη: «Είμαι ο γιός μου... σας συσταίνω το γιό μου... ήταν άρρωστος πολύ...» σά ναθελε να προλάβη κανένα χλευαστικό χαμόγελο που θά την πλήγωνε. Κι' όσο λυπόταν να βλέπη το γιό της σέ τέτοια κατάσταση, τόσο κι' άλλο τόσο πονούσε νακούη τούς φίλους του σπειτιδών να μιλούν γι' αυτόν με περιφρόνηση. Οι Ρατέδες, γνωστοί στον Τζάκ από το Γυμνάσιο Μορονδάλ κι' από τις Καστανούλες, μαζεύονταν καθημέρα

στο γραφείο της «Μελλοντικής» και συζητούσαν για την βλα. Αυό φορές την εβδομάδα, ο Νταρζαντόν τους έκανε και το τραπέζι. Δεν μπορούσε πιά να ζή χωρίς να βλέπη πολόν κόσμο τριγύρω του. Και την αδυναμία αυτή, που του στοιχίζε τόσα, τη δικαιολογούσε λέγοντας πως ήταν ανάγκη «να ασπικηθούν γιάνά παλαισούν ένωμένοι». Ο Μορονδάλ είχε διοριθεί «γραμματεός της συντάξεως» στη «Μελλοντική Έπιθεώρηση». Η ιδέα του περιούδιου ήταν δική του κι' αυτός μάλιστα το είχε βαπτίσει. Έκανε τις διορθώσεις, τη σελίδωση, διάβαζε τα άρθρα, τα διηγήματα και τέλος, μ' ένθουσιαστικά λόγια, αναζωογονούσε το θάρρος του έκδοτη όταν τον έβλεπε δειλιασμένο μπροστά στην «διαφορία των συνδρομητών» και τα μεγάλα έξοδα της επιχείρησης. Φυσικά, ο κρεόλος είχε και το μισθό του. Και του χρειαζόταν πολύ, γιατί το περίφημο Γυμνάσιο είχε πιά χρεωκοπήσει. Από το θάνατο του Μαντού, τή «Γροικία» του λιγότεσαν ολοένα. Και τώρα δεν είχε παρά τα δυό τελευταία, τάπαινώνα: Ένα πρίγκιπα Γαλιανέζο, — Ισχνό, κοντά και κατακίτρινο, άπροσδιόριστης ηλικίας, που θά τον έκανε και δεκαπέντε χρονώ μά και... πενήντα, — και τον φίλο μας Σαίτ, τον Αιγύπτιο, μεγάλο τόρα, με γενάκια, που ο Τζάκ τρώμαξε να τον άναγνωρίση. Η «έκπαίδευση» του ε'χε τελειώσει, αλλά οι γονείς του τό' άφιναν ακόμα στο Παρίσι, για να μάθη «τά συνήθεια του καλού κόσμου». Έκτός από τον Σαίτ, που ήταν πάντα αγαθό παιδί, έλοι οι άλλοι θαμνοί της «Μελλοντικής» και των διασημομαθιακών γευμάτων της, — ο κρεόλος, ο Λαμπασσάντρ, ο Χίρς, ο άνιφίος του Μπερζέλιου, ο άνθρωπος που είχε διαβάσει Προυτέμ κι' οι λοιποί τύποι, — μιλούσαν στον Τζάκ με τον ίδιο προστατευτικό, συγκρατητικό και περιφρονητικό τόνο. Τον θεωρούσαν παρακατιανό, παρείσακτο, σχεδόν παράιτο. Και μέσα σ' όλους, μόνη ή αγαθήκυρία Μορονδάλ-Δεκοστέρ, ίδια πάντα, με τό μεγάλο της μέτωπο και τη μαύρη της φούστα, τον έλεγε ακόμα

«κύριο Τζάκ». Οι άλλοι «Τζάκ» άπλως. Από τις «φιλολογικές συζητήσεις» τους, ο αιδεράς κι' ο θερμοσότης δεν καταλάβαινε πιά γρύ κι' άκουγε μ' ένα κομισμένο, βρετέτο ύφος, χωρίς να βγάξη μιλιά. — Έχει αποβλακωθεί, έλεγε καμιά φορά ο Νταρζαντόν. Όχι, δεν είχε αποβλακωθεί ο Τζάκ κοιμόταν μόνο κι' είχε τόση ανάγκη απ' αυτόν τον ξεκουραστικό ύπνο τό μυαλό του, όσο και τό πολυδασανισμένο του καρμύ. Δεν ξανάβρισκε λίγη ζωή παρά όταν ήταν μόνος με τη μητέρα του, τή σπάνια απογέματα που ο ποιητής έλειπε έξω. Καθόταν τότε κοντά της κι' άκουγε με ήδονή την αγαπημένη της φλυαρία. Του άρεσε περισσότερο

τόν. Θα αυεννηθώ με τον Μορονδάλ. Συνεννοήθηκε πραγματικάς κι' ο Τζάκ έγινε διηρητής του γραφείου. Πήγαινε τις διορθώσεις στο τυπογραφείο, τσάκιζε τή φύλλα, κολλούσε τις ταινίες, όλα τή έκανε. Μόνον που δεν έσκούπιζε γιατί από ένα ίχνος ντραπή, είχαν αφήσει αυτή τη φραντίδα στο θυρωρό που την είχε και πρώτα. Όλες αυτές τις διάφορες έργασίες ο Τζάκ τις έκανε όσο μπορούσε καλύτερα. Άνεχόταν τις βρισιές του βάνουσου πάντα και μνησικακου κρεόλου, κι' έσκυβε χωρίς μιλιά τό κεφάλι στους θυμους του Νταρζαντόν που ξεθύμαινε με τό παιδί για την περιφρόνηση του «κοινοού». Μά σ' ένας να μη γίνεται συνδρομητής; Κρίμας σέ χοντρό και πλούσιο «μητρώ» που είχαν αγοράσει για να τους γράφουν!... Ούτ' ένας!... Άλλά μ' έλο που δεν είχε καμιά σχεδόν έσπραξη, — κάτι λίγα τεύχη που κείνταν μονάχα στα κισκία, — ο διευθυντής ήταν άποχρωμένος να πληρώνη δεξιά κι' αριστερά. Οι Ρατέδες του, και προπάντων ο Μορονδάλ, ήταν άχάρταγοι. Μόνον προκατοδός είχε πάψει να τους δίνω, με την πρόφαση πως τό «συμβούλιο των μετόχων του» τό είχε άπαγορεύσει ρητά. Και να συλλογίζεται πως τό περίφημο αυτό «συμβούλιο» ήταν μόνο απ' αυτόν κι' από τον διηρητή του γραφείου, τον μονάκριβό του μέτοχο!... Κανένας δεν τόξερε αυτό, ούτε ο Τζάκ. Ο Νταρζαντόν όμως τόξερε καλά. Κι' άισθανόταν στενοχώρια, ταπεινώση, ντραπή μπροστά στον έαυτό του, ντραπή προπάντων μπροστά στο παιδί εκείνο της γουαίνας του, που είχε άρχισει πάλι να τό μισή όπως πρώτα...

Μετά δυό εβδομάδες, ο διηρητής του γραφείου κλήθηκε άνικανός. — Δεν χρησιμοποιεί σέ τίποτα, είπε ο ποιητής. Όχι μόνο δεν μάς βοηθεί, παρά και μάς έμποδίζει να εργαζόμεστε. — Κι' όμως, τό κακόμοιρο, κάνει δ, τι μπορεί, ψιθύρισε ή Ίδα. — Σου λέω πως μάς έμποδίζει! Πως θές να σ' πώ; Έπιτέλους δεν είναι σ' τό στοιχείο του μαζί μας. Δεν ξέρει ούτε να μιλήση, ούτε να καθήση... — Μά, φίλε μου... (Ακολουθεί)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΩΓΜΟΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΣΙΣ

1. ΑΝΤΩΝΙΟΣ Α. ΚΑΡΥΣΤΙΑΚΗΣ, Ήρωοδότης της Αμετρίας, Άνδρος. Β' Βραβείον Ύευδωνύμων στο Δημοφίσημα του 1925. — 2. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΛΛΗΣ, Ίδαντοδότης, Άθήνα. Α' Βραβείον Ύευδωνύμων στο Δημοφίσημα του 1924. — 3. ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΥΚΙΑΝΗΣ, Καρυστοδότης του 27, Βόλος. Α' Βραβείον Μ. Διαγωνισμού Τυπογραφικών Άρθρων και 20του Διαγωνισμού Άδωναν.

